

Moje miesto na ceste z Egypta

Martin Rázus: Vďaka, Bože ...

*Wittenberg, Wittenberg,
čo my tu len máme ?
Koho hľadá dnes náš zrak
v tvojom krásnom chráme ??*

*Kde ten muž - Boží muž,
ten mních v rúchu chudom -
čo tam protest - na bránu
pribil proti bludom ?*

*Kde ten muž - smelý muž,
čo tu niekedy kázal ?
Čistil slovom Boží chrám -
srdcia pravdou viazal ??*

*Tam hľa hrob pri hrobe
pekne pred oltárom :
dvaja v práci spojení -
aj si ležia párom !*

*Litery na jednom,
litery na onom :
tu si snijú večný sen
Luther s Melanchtonom !*

*A dnes duch náš v modlitbe
na ten kameň klaká :
- Vďaka, Bože, za ten dar,
vdaka ... vdaka ... vdaka !*

Milí prítomní, zas a znova vás vítam – pri **500. výročí našej reformácie!!!** Ak sa vám zdá, že je to trochu mimo, že už sa nepíše rok 2017, tak to musím uviesť na pravú mieru. **Reformácia predsa nebola jednodňová aktivita**, ktorá sa udiala presne 31.10.1517. To bol iba jej začiatok, ona mohutne ešte len pokračovala ďalej. My sa snažíme v našom zborovom časopise reflektovať na presne to, čo sa dialo pred 500 rokmi a tak si môžete pri dôležitých medzníkoch čítať na pokračovanie našu sériu, či rubriku, ktorej sme v redakcii dali názov *Mil'niky reformácie*.

Dielo obnovy cirkvi teda pokračovalo a rozvíjalo sa ďalej, ba v skutočnosti dodnes prebieha. Reformácia je predsa neustály proces. Neustále sa nám stáva, že musíme niečo aj v cirkvi poopraviť. Buď napríklad v liturgii niektoré slová stratili význam, ktorý kedysi mali a dnes už nemajú, alebo majú celkom iný zmysel.

Ja napríklad v našej cirkvi na konferenciách upozorňujem na to, že nám treba zmeniť 2. článok VVK, kde vyznávame, že Pán Ježiš po svojej smrti zostúpil „do pekiel“, pretože v pôvodnom gréckom a následne latinskom jazyku nejde o nejaké peklá v množnom čísle, ktoré nepoznáme, ale o záhrobie, miesto mŕtvych. Mnoho cirkví si to už opravilo, u nás potrebujeme v tomto – malú reformáciu. :)

Pri reformovaní, teda obnove cirkvi ide však najmä o závažnejšie hodnoty, ktoré sa musia upravovať s tým, ako sa spoločnosť vyvíja a cirkev možno na niektorých miestach zase skostnatieva. Vtedy ona potrebuje poriadne nakopnutie v zmysle Ezechielovho proroctva o suchých kostiach, ktoré naberú nové šľachy a mäso ... (Ez 37)

- Ak sme už pri 500-ročnici, vieme, čo sa v historickej reformácii dialo takto pred 500 rokmi? Luther bol v rámci ochrany pred vyplnením krutého **Wormského ediktu** zachránený cez fingovaný únos na durínskom hrade **Wartburg**, v dnešnom Nemecku. Ak by ho tam priatelia neukryli, nadobro by sa stratil pre nejakej „nešťastnej“ náhode, pri akých sa v minulosti stratilo veľa dôležitých ľudí. Práve v tomto čase v Lutherovi zrela myšlienka s prekladom Novej zmluvy do nemčiny, aby jej rozumeli aj iní ľudia, než len vzdelaní teológovia...

Toľko teda o cirkvi, kázeň Božieho slova ale musí nie iba vzdelávať a byť historizujúcou prednáškou. Jej poslanie je pozývať poslucháčov k živote viery, tak sa poďme pozrieť aj na svoje miesto v novej reformácii cirkvi, aké my, každý z nás v nej zaujímame. Pokúsime sa každý z nás na paralele izraelského národa vychádzajúceho z Egypta nájsť sami seba. K tomu si vypočujme biblický text z 2M, aby nás navodil do tej správnej atmosféry:

2M 12,37-42: ³⁷ Potom sa vydali Izraelci na cestu z Ramesesu do Sukkótu, asi šesťstotisíc peších mužov okrem detí. ³⁸ I mnoho iného ľudu šlo s nimi, obrovské stádo drobného dobytká a rožného statku. ³⁹ Z cesta, ktoré odniesli z Egypta, napiekli nekvasených posúchov; lebo ešte nevykyslo, keďže ich vyhnali z Egypta a nemohli sa dlho zdržiavať, ba ani jedlo na cestu si pripraviť. ⁴⁰ Pobyt Izraelcov v Egypte trval 430 rokov. ⁴¹ Po 430 rokoch, práve v ten deň vyšli všetky voje Hospodinove z Egypta.

⁴² Toto je noc bdenia, zasvätená Hospodinovi, v ktorú ich vyviedol z Egypta; toto je noc bdenia zasvätená Hospodinovi pre všetkých Izraelcov z pokolenia na pokolenie.

Dejiny Izraela, ako nám ich podáva biblické podanie, poznáme dobre. Na začiatku **Jákovova rodina vošla bývať do Egypta**, aby sa zachránila pred veľkým hladom. To sú tie Jozefove deje, ktoré sú tak pekne napísané, že ich každý rád číta.

Jákovovci-Izraelci boli v Egypte vážení, veď boli Jozefovou rodinou a Jozef bol po faraónovi najdôležitejší. Každý s ním chcel byť zadobre, preto každý chcel byť zadobre aj s jeho rodinou. **430 rokov ostali v Egypte**. To je 20 generácií, ktoré sa tam vystriedali. Po tej dobe už nik nevedel o Jozefovi. *To je akoby ste sa chceli pýtať, kto bol richtárom v ... (Rankovciach, Bačkovíku ..) v roku 1591. Zo zborovej kroniky sa dozvieme iba do, že tu vtedy ako farár pôsobil Pavel, ktorý pochádzal z Rankoviec a ostal tu štyri roky...*

Po 430 rokoch sa pod Mojžišovým vedením národ dostal z Egypta preč. To je príbeh toho textu, ktorý sme pred chvíľou počuli. Pre Izrael dodnes zostal najdôležitejším príbehom zo všetkých.

Z otrokov Izraelcov sa stávali – slobodní ľudia, slobodný národ. **Ja v tomto príbehu vidím nádhernú paralelu k našej reformácii**. Pretože aj pre Izrael to vtedy bola obrovská a nádherná, vytúžená a vymodlená – **REFORMÁCIA**. Ten Mojžišov príchod k svojim príbuzným so správou, že ide za faraónom (2M 4,29-31) a faraón ich preto prepustí, to bol taký veľký čin ako neskôr Lutherov s tými jeho 95 výpoveďami proti odpustkom, ktorými sa spustilo úžasné dielo.

Ľud sa teda pohol z Egypta, Pán Boh ich viedol niekedy až zázračne cez more aj púšť a chránil od všetkých nepriateľov, ktorí by ich rozniesli vo vojne ako prach. To sa mohlo stať aj Lutherovi so všetkými jeho prívržencami, nebyť Božej ochrany. Kolík iní reformátori položili za svoje dielo predčasne živor – dejiny im priradili meno pred reformátori, keďže sa im reformácia celkom nepodarila, myslíme tým ľudí ako *Arnold z Brescie, Hieroným Savonarola* či *Jan Hus*. Oni všetci za svoje myšlienky položili svoj život a Luther len-len že unikol rovnakému osudu.

Príbeh národa pokračuje až k hraniciam zaslúbenej krajiny, ktorú išli preskúmať **vyzvedači**, aby si rozhodli, ako krajinu obsadia (4M 13). Ale viete, ako ich vyzvedačstvo dopadlo. Väčšina z nich sa zľakla: keď sa vrátili, tak namiesto toho, aby zasadli so staršími a plánovali, čo a ako pod Božou ochranou, stali sa šíriteľmi – teraz sa to moderne volá: *mizinformácií, dezinformácií a hoaxov*. (4M 13,32) To v preklade znamená: *nesprávnych informácií*, ktorým ani sami nerozumeli; potom *prekrútených informácií*, ktoré zo strachu sami prerobili a napokon aj *celkom vymyslených vecí*, ktorými len chceli podložiť svoju pravdu, hoci založenú na vlastnom strachu.

Reformácia izraelského ľudu začala zapadať prachom. Medzi ľuďmi sa šírila panika, až sa napokon obrátili ku Kanaánu chrbtom a vrátili sa na púšť na celých 40 rokov ... Najprv tento **kvas nedôvery voči Pánu Bohu začal pôsobiť iba v rodinách tých 10 z 12 vyzvedačov, neskôr nakvasil celé cesto, celý národ...**

Ako komplikovane sa odvtedy a vlastne až dosiaľ vyvíjali dejiny izraelského národa, o tom svedčí celá Biblia a história.

A teraz – **kde stojíme my?** Nože, **podme sa skúsiť vžiť do niektorej z postáv putujúceho národa!** Možno sa necítiš hneď ako Mojžiš, jeho brat Áron či ich sestra Mária, ani ako niekto iný z velikánov tej doby a vieš, že nemáš priamy a veľký dosah na posun v spoločnosti, posun v cirkvi, na jej súčasnú reformáciu, oživenie. Možno by si sa vedel identifikovať s niekým z davu, koho meno sa nám už dnes nezachovalo. **Skôr by si dal na to, čo hovorili zbožný Káleb či mladučký Jozua**, keď vo svojom náboženskom zápale oni jediní spomedzi vyzvedačov tvrdili, že Pán Boh pomôže a že *Mu treba len veriť?*... **Možno by si skôr patrilo medzi tých, ktorí dali na chýry**, čo sa šírili z úst do úst od ostatných vyzvedačov; dal by si sa stiahnuť.

Milí bratia, milé sestry, každý jeden Izraelec bol súčasťou vyvoleného ľudu. Každý jeden z nás je súčasťou Kristovej cirkvi. **Záleží na každom jednom z nás, na našej úlohe, na našich obdarovaniach. Pod' a ži múdro**, nech už si na mieste tých celkom vpredu ako Mojžiš či Luther, alebo možno niekde trošičku, či celkom v úzadí, aj tak veľa záleží na tom, ktorej pravde budeš veriť a či Pán Boh aj cez teba bude reformovať svoju cirkev, svoju spoločnosť, meniť k lepšiemu, alebo sa kvôli tebe veci zase posunú kúsok dozadu. **Budme zodpovední a držme sa skutočnej pravdy v Pánovi Ježišovi!** To je výzva dnešnej slávnosti. Amen.